

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3143

Vragen van het lid **Van Bommel** (SP) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *Molukse gevangenen* (ingezonden 6 juni 2016).

Antwoord van Minister **Koenders** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 12 juli 2016).

Vraag 1

Kent u het bericht «Geen familiecontact is zwaarste straf» over Molukse gevangenen die ver van hun familie zijn opgesloten?¹

Antwoord 1

Ja, ik ben bekend met dit bericht.

Vraag 2

Kunt u bevestigen dat de in het artikel genoemde gevangenen zijn opgesloten omdat zij in 2007 een Molukse krijgsdans opvoerden waarbij de vlag van de RMS (Republiek der Zuid-Molukken) werd ontvouwd? Zo ja, hoe beoordeelt u dit?

Vraag 3

Beschouwt u de gevangenen als gewetensgevangenen die onterecht veroordeeld zijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2 en 3

De genoemde gevangenen zijn in juni 2007 opgepakt omdat zij tijdens culturele festiviteiten in het stadion van Ambon de RMS vlag toonden en de traditionele dans «Cakalele» uitvoerden in het bijzijn van de toenmalige Indonesische president Yudhoyono. Nederland beschouwt het tonen van een dergelijke vlag als een uiting van de vrijheid van meningsuiting.

Vraag 4

Kunt u bevestigen dat de gevangenen kort na de arrestatie gemarteld werden en bovendien ondervoed en verwaarloosd zijn, zoals een onderzoeker van Human Rights Watch stelde na een bezoek eerder dit jaar? Zo nee, welke informatie heeft u dan over de toestand van de gevangenen?

¹ Geen familiecontact is zwaarste straf, De Volkskrant, 3 juni 2016.

Vraag 5

Dringt Nederland aan op goede medische zorg voor deze en andere gevangenen in Indonesië? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4 en 5

De berichten over een slechte behandeling en gezondheidsproblemen van de gevangenen zijn door Nederland bij diverse gelegenheden onder de aandacht gebracht van de Indonesische autoriteiten. Direct na het nieuws van de arrestaties heeft de Nederlandse Minister van Buitenlandse Zaken aandacht gevraagd voor de gevangenen en grote zorgen geuit bij zijn Indonesische counterpart over de hoge straffen die hen waren opgelegd. Na de zorgelijke berichten over de slechte behandeling van de gevangenen is door de Nederlandse ambassade in Jakarta navraag gedaan bij de Indonesische autoriteiten en het lot van de gevangenen nogmaals onder de aandacht gebracht. Uit de ingewonnen informatie kon niet met zekerheid worden afgeleid dat de arrestanten zijn gemarteld. Nederland heeft een marge van de VN-Mensenrechtenraad in 2008 in Genève de Indonesische autoriteiten verzocht de nationale wetgeving in lijn te brengen met de vigerende internationaalrechtelijke verplichtingen. Nederland zal aandacht blijven vragen voor de situatie van de gevangenen.

Vraag 6

Herinnert u zich de antwoorden van uw ambtsvoorganger op eerdere vragen over Molukse gevangenen dat het kabinet de plaatsing van Molukse gevangenen dichterbij huis met de Indonesische regering zal opnemen, en dat dit ook in EU-verband zal worden opgepakt?²

Antwoord 6

Ja.

Vraag 7

Kunt u aangeven hoe u zich sinds uw aantreden heeft ingespannen om Indonesië ertoe te bewegen dat gevangenen in de buurt van familieleden worden opgesloten zodat bezoek mogelijk wordt?

Antwoord 7

De verblijfplaats van de Molukse gevangenen is op verschillende niveaus en meerdere malen ter sprake gebracht. Sinds mijn aantreden is de situatie van de gevangenen aan de orde gesteld tijdens hoogambtelijke politieke consultaties in 2015. In maart 2016 heb ik met coördinerend Minister van Politieke en Veiligheidszaken Luhut Panjaitan gesproken over mensenrechten en de situatie met betrekking tot de Molukken en Papua. Tijdens het recente bezoek van president Widodo aan Nederland is de mensenrechtensituatie op de Molukken en de vrijheid van meningsuiting zowel door mijzelf als door Minister-President Rutte opgebracht. Ook tijdens de laatste EU-Indonesië Mensenrechtendialoog in november 2014 is aandacht gevraagd voor detentieomstandigheden in Indonesische gevangnissen. Nederland heeft in EU verband verzocht de detentieomstandigheden en de plaatsing van de Molukse gevangenen dichterbij huis ook aan de orde te stellen tijdens de EU-Indonesië Mensenrechtendialoog op 28 juni dit jaar.

---

² Aangangsel Handelingen, vergaderjaar 2013–2014, nr. 2551